

15 Ianuarie, ora 20,30

GENEVA MUNCITOREASCA

S'ar părea că există oameni și locuri de care sunt legate grijile sau durerile omenirii - după cum, privind desfășurarea istorică, îți apar oameni și locuri cari simbolizează liniștea omenirii și nădejtile ei spre o viață prosperă.-

Geneva, orașul minunat, așezat pe lacul Lemman, a fost locul predestinat de unde au pornit atâtea idei generoase privind mișcarea culturală, educativă și socială.-

S'ar părea că și astăzi încă mai plutește în atmosfera liniștită a Genevei spiritul lui Jean Jaques Rousseau, care a împrăștiat cu atâta dărnicie idei și sentimente, din care omenirea se mai împărtășește și astăzi.-

Când în urma războiului mondial, spiritele s'au desmeticit și au căutat să pună ordine și să facă să domnească pacea în lume, - ele nu s'au mulțumit să încheie numai tratate, - ci au înființat " Liga Națiunilor," acest organ menit să vegheze ca principiile stabilite în tratate să fie respectate, iar ca sediu al acestei înalte autorități morale internaționale s'a fixat Geneva.-

Ori cari ar fi ochii cu cari Geneva este astăzi privită, - de unii sau alții, - oricari ar fi atacurile nedrepte sau laudele exagerate ce se aduc instituțiilor internaționale de acolo, - Geneva este și trebuie să fie simbolul liniștei, a generozității, a calmului științific în cercetarea problemelor raporturilor dintre popoare, principii fără de care orice civilizație își desminte numele.-

Văpaia războiului mondial a mistuit milioane de vieți. Invălmășale războiului a făcut să viețuiască în aceleași condiții materiale și sufletești chiar, oameni din toate păturile sociale; pe cărturar ca și

pe muncitorul agricol, pe muncitorul din fabrică ca și pe cel din mină, pe bogat ca și pe sărac.-

Rezultatul acestei conviețuiri a fost ivirea unei noi mentalități, care s'a impus acelor cari și-au schimbat ideile și sentimentele în fața morții, conducătorilor ca și condușilor.-

La baza acestei noi mentalități stă recunoașterea principului dreptății sociale.-

Din război a eșit o lume nouă. Unul din acei în măsură de a cunoaște situația la sfârșitul războiului, Lloyd Georges, spunea:

" Dacă nu ne vom ține făgăduelile date milioanelor de combatanți, vom fi dezono-rați.-"

De aceea tratatul de pace dela Verssailles nu se mulțumește să stabilească nimei pacea între popoare, reparând vechi și strigătoare nedreptăți istorice, ci prin partea XIII-a lui numită Charta muncii, înființează organismul care să tindă la stabilirea dreptății între categoriile sociale ale aceluiaș popor.-

Această parte a tratatului dela Verssailles care a fost reproducă în toate celelalte tratate cu care s'a încheiat războiul, înființează și reglementează organizația internațională a muncii.-

Înainte de a vedea în ce chip funcționează această nouă instituție adăpostită tot în patria autorului lui Emil și al Contractului social, este interesant să vedem că începutul și sfârșitul preambulului din partea XIII-a a tratatului, oglindesc în noua mentalitate eșită din suferințele comune ale războiului.-

Iată începutul:

Având în vedere că Liga Națiunilor are de scop să stabilească pacea universală și că o astfel de pace nu poate fi stabilită decât pe baza dreptății sociale;

Iar sfârșitul spune:

Înaltele părți contractante, conduse de sentimentele de dreptate și umanitate precum și de dorința de a asigura o pace mondială durabilă au convenit asupra celor ce urmează.-

Si urmează cele 38 de articole cari ne lămuresc că organizația internațională a muncii este o asociație de state cu participarea asociațiilor profesionale de patroni și salariați din statele membre, și care are de scop să înlăture neînțelegerile cari există între factorii producțiunii, înlesnind pe cât se poate armonizarea lor.-

Acest lucru nu va putea fi înlăptuit decât dacă legile cari ocrotesc pe muncitori vor fi pe cât se poate aceleași în toate părțile, astfel încât să nu existe sarcini mai mari la acelaș fel de industrii din țări diferite, lucru care ar face imposibilă concurența între ele.-

Organizația internațională a muncii are de scop să raționalizeze legislația muncitorească din lumea întreagă și să ajungă, dacă se poate, la tipizarea ei.- Se înțelege că în mod teoretic lucru prezintă numai avantaje: cum pășim însă realizări practice, constatăm multiple dificultăți, legate de moravuri, temperament, educație și cultură, climat și prosperitate economică, etc.etc.-

Cu toate aceste greutăți, organizația internațională a muncii ființează de 14 ani și în acest timp a reușit să dea muncitorilor legi de ocrotire, patronilor liniște, ca să poată urmări afacerile lor, iar omeniței pace.-

Organizația internațională a muncii cuprinde un organ de ordin legislativ care este conferința internațională a muncii și biroul internațional al muncii, care aduce la îndeplinire hotărârile conferinței și care este pus sub controlul unui consiliu de administrație ales tot de către conferință.-

Conferința internațională a muncii are loc în fiecare an și se compune din câte 2 delegați ai statelor membre și din câte un delegat al patronilor și al salariaților din fiecare stat.-

Delegația aceștia pot fi însoțiți de consilieri tehnici, fapt care asigură conferinței o înaltă competență asupra problemelor supuse discuțiilor ei.-

Felul de lucru al conferinței este analog lucrărilor parla-

mentarilor, adică, discută și votează sau respinge convențiile și recomandările cari îi sunt supuse spre cercetare.-

Convențiile și recomandările odată adoptate de conferință se comunică statelor care sunt membre ale organizației internaționale cari, la rândul lor le sugun parlamentelor respective, și pe baza cărora se întocmesc apoi legile naționale.-

Acesta este, în scurte cuvinte mecanismul conferinței.-

Organul de execuție a conferinței și de urmărire permanentă a lucrărilor este Biurul internațional al muncii, care prin organizarea, documentarea pe care o are și activitatea desfășurată este una din cele mai interesante instituții internaționale.-

Din cercetarea textelor tratatului din Verssailles rezultă pe deoparte obligația statelor membre ale Ligei Națiunilor de a fi membre și ale organizației internaționale a muncii, iar pe de alta, că pot face parte din organizație și state care nu sunt membre ale Ligei Națiunilor; aceasta dovedește preocupările de universalitate în atingerea țelurilor de raționalizare a politicii și legislației sociale.-

Fac parte din birou astăzi 58 de state din colțurile lumii, și care reprezintă o populație de circa 1.600.000 locuitori, adică 8 zecimi din populația întreagă a globului.-

Este ușor de înțeles importanța pe care o prezintă această universalitate și influența pe care o exercită organizația prin conferințele sale, prin convențiuni și recomandări și prin arsenalul de publicații, asupra vieții economice și sociale în vederea atingerii scopului, cu curej mărturisit de a grăbi dreptatea socială pentru menținerea păcii între popoare.-

La conferință participă totalitatea statelor membre ale biuroului și chiar alte state cari nu sunt membre și cari trimit observatori; numărul delegaților și al consilierilor tehnici este de câteva sute de persoane la fiecare sesiune.-

Numărul convențiilor adoptate de conferință, este de

33, iar a recomandărilor de 40 ; numărul ratificărilor obținute de cele 33 convenții din partea statelor membre ale organizației internaționale și pe baza cărora s'au făcut legi naționale sau se va legisla în viitor, este de 578. Este într'adevăr impresionat să știi că legile cari ocrotesc pe muncitor în lumea întreagă au aceeaș factură generală, că muncitorii numai sunt dispuși să creadă că legislația din țara lor, este cea mai rea, că concurența între industrii se atenuează neconținut.

Spania are cele mai multe ratificări de convenții adică 30 din 33; țara noastră a ratificat 17 dintre cari unele au fost transformate în legi, cum este de pildă: Legea pentru durata muncii și munca femeilor și a copiilor; Legea plasării, Legea sindicatelor profesionale; Legea repausului duminical; Legea asigurărilor sociale; Legea inspecției muncii.-

Este de remarcat că sunt multe țări cari nu au ratificat toate convențiile și au legiferat pe baza lor; sau alte țări cari, fără să fie membre ale biuroului, au întocmit legi sub inspirația directă a biuroului sau a lucrărilor lui.-

Si cu câte greutate a avut de luptat și luptă încă, organizația internațională a muncii; în volumul publicat cu prilejul împlinirii a 10 ani de existență, sunt arătate cu discuție aceste dificultăți.-

Incetineală administrativă, prejudicii naționale, contradicții constituționale, obiecțiuni juridice, criza economică, dificultăți parlamentare, indiferența sau ostilitatea opiniilor publice, neînțelegeri sau bănueli reciproce, etc.etc.-

Si cu toate acestea opera îndeplinită este mare, practică și utilă.-

În afară de dificultățile externe au existat și unele de ordin intern: lupta între economic și social; economiștii cereau ca economicul să predomină socialul, sociologii cereau dominarea economicului.- Victoria a fost a socialului care trebuie să reguleze și să conducă economicul pentru ca dreptatea să fie cât mai bine servită.-

Cu organizarea sa rațională, cu principiile de etică socială pe cari caută să le impue, cu metodele sale științifice de investigație, organizația internațională a muncii cu anexa sa Conferința anuală a țărilor semnatare și a biroului s'au mai scurt : Geneva muncitorească - a reușit să facă adoptată în toată lumea o anumită politică socială.

Politica socială a Genevei, ca principiu, este politica înlăturării nedreptăților sociale, - principii de morală colectivă.- Dar politica Genevei are și un scop pur utilitar : este o politică de prevedere. În înjghebările politice și economice moderne, muncitorimea formează o clasă, care tinde să devie un factor social din ce în ce mai important.

Nu este util, din punct de vedere social, ca aceste tendințe să fie zăgăzuite de o autoritate, morală și chiar efectivă care să adopte unele tendinți ?

S'ar părea că manifestările acestei autorități morale internaționale aduc o atingere nepermisă suveranității naționale a unui popor.- S'ar putea spune : " În principiu, adopt principiul moral al dreptății sociale pentru clasa muncitoare, dar sunt stăpân în țara mea și-l voi aplica când și cum vreau." Negreșit, de o adoptare a principiului la fiecare țară este nevoie ; dar o asemenea aplicare... perlată în timp și în spațiu a principiului, ar echivala cu o neaplicare.

Legătura culturală, politică și mai ales economică dintre popoare este astăzi atât de înaintată, încât cu greu s'ar putea aplica într-o țară anumite măsuri de ordin

social, cand in celelalte țări aceste măsuri nu sunt aplicate, sau chiar sunt aplicate măsuri contrarii.- Geeace se întâmplă astăzi sub ochii noștri la unele popoare, ne arată indeajuns că lucrul nu se poate întâmpla decât in trebuințând sila, forța.

Izolarea completă a unei țări nu mai este astăzi posibilă. Dacă izolarea politică și culturală se invoacă acum de unele țări, cu puține șanse de reușită, după cum vedem ; dacă izolarea economică mijeste ici și colo sub forma ideilor de autarhie, care in fond nu este o izolare ci o metodă de gospodărie proprie; apoi, izolarea in ce privește politica socială de urmat față de muncitorime, este imposibilă.

Chiar dacă, pentru a satisface susceptibilitatea suveranității naționale, rolul Genevei - rol liber consimțit , nu trebuie să uităm, de acei ce au iscălit tratatul dela Versailles - s'ar reduce la un simplu emițător de sugestii,- și încă acțiunea ei ar fi destul de bine venită pentru a fi admisă fără nici o rezervă.

Nu pot incheia aceste câteva cuvinte despre Geneva muncitorească, fără a răspunde anticipat acelor care ar fi tentați să spună că politica Genevei este prematură pentru noi, țară agricolă și lipsită de o clasă muncitoare industrială propriu zisă, numeroasă și formată.-

In primul loc, munca noastră națională nu mai este, nici rezumativ vorbind, numai agricolă. Avem industrie mare și mică de transformare a materiilor primă, avem industrii extractive, avem pe acea metalurgică și petrolieră, avem industria transporturilor, avem comerțul. Toate

acestea au format o clasă muncitoare, mică poate dar care crește repede, care își deschide urechile și inima, tuturor tendințelor.

Nu este mai bine ca ea să crească în principiile armonioase ale Genevei, decât să fie lăsată pradă anumitor tendințe ?

În sfârșit, putem s'o spunem cu mândrie, suntem o țară care ținem pasul vremii, nu ne anchilozăm în sisteme politice și economice perimate, generatoare de tulburări sociale.-

Am realizat votul obștesc pentru a da tuturor putința să-și arate interesele și modul cum înțeleg să conlucreze la dezvoltarea și prosperitatea țării; am realizat exprierea pentru a cântări legătura între om și pământul lucrat de el ; suntem datori să dăm clasei muncitoare ocrotirea - nu așa cum o înțeleg unii, ci așa cum o înțelege toată lumea, pentru ca să se poată dezvolta normal.

Toate acestea nu sunt imitații după alte popoare, cari nu se potrivesc evoluției noastre, - nu formează un cadru în care nu putem intra ; le putem considera astfel poatenoi, cei de astăzi, cărora ne vine greu să schimbăm anumite obiceiuri și să renunțăm la anumite interese ; dar nu trebuie să uităm că vin cei de mâine, care se vor naște, și vor crește în acest cadru și chiar de vor mulțumi, poate...dar cărora în tot cazul suntem datori să le pregătim posibilitatea de a trăi ca oameni într'o țară civilizată.

Aceasta este Geneva muncitorească.- Iubită și stimată de acei cari recunosc serviciile aduse de ea omenirii, ocărâtă de acei din extrema stângă cari o acuză de neputință și de acei din extrema dreaptă care-i contestă calitatea.

Acestora precum și prietenilor muncitori și patroni, cari întâmplător mă ascultă în această clipă, le spun că fără ea sau n'am fi avut legile de astăzi, sau am fi asistat la mai mari și mai profunde zguduiri sociale.